

Nr 7. Strandningsområdet på Gotlandskartan Nr 16.

Den 25 augusti år 1860 på natten grundsattes fartyget utanför Eneviken i Hamra efter läcka på grundet Raude Hunden. Skonerten "Norden" ifrån Sölvesborg, förd av kapten N. Rosenlund. Fartyget var på resa ifrån Stockholm till Hull i England med last av stångjärn. Större delen av järnlasten bärgades innan fartyget bröts sönder.

Norden skonert. Svensk, hemort Sölvesborg. Norden var på 45 Nrt, 80,8 dödviktsston. Byggd av ek och furu i Kappelshamn. Ombyggd år 1852. Djupgående 3,3 meter. Redare: N. Holm. Befälhavare: N. Rosenlund. Klassad i Stettin år 1855.

Arkivhandling: Gotlands Tidning nr 35 sidan 1 den 30 augusti år 1860.

Sjöförklaring den 29/8 År 1860 § 177 Litt: W. 4.

Utdrag av journalen, hållen ombord på skonerten "Norden" kapten N. Rosenlund, hemmahörande i Sölvesborg, under resa ifrån Stockholm destinerad till Hull med last av stångjärn 1860.

Med intagen full och bekväm last av stångjärn uti förenämnda fartyg, som var tätt, got och starkt, väl bemannat och ekiperat, samt för den tillämnade resan i varje avseende väl försett och utrustat. Avseglade vi ifrån Stockholm den 13 augusti med lots ombord midnattstiden och kom till Sandhamn den 14 augusti klockan 3 på eftermiddagen. Kvarlåg där för motvind till den 16 augusti.

Den 16 augusti. Klockan 7 på morgonen, då vi med lots ombord gick till segels med N. N. W. vind och frisk kultje. Klockan 9 på förmiddagen passerade vi västra bojen, då vi redan lämnat lotsen. Klockan 5 på eftermiddagen pejlade vi Huvudskär i N. W. på kompassen gissad distans 8 minuter. Fortsatte resan under variabla motiga vindar, kryssade mellan Gotland och Öland, emellan åt storm och svår sjö, varunder fartyget arbetade hårt, ständigt läns fartyg.

Den 22 augusti. Klockan 12 på middagen pejlade vi Ölands Södra uddes fyr torn uti N. N. W. på kompassen, distans cirka 10 distans minuter.

Den 23 augusti. Vinden S. W. Avtagande kultje. Vände efter omständigheterna. Mot middagen ökande kultje med mulen luft. Gjorde fast bramseglet. Klockan 4 på eftermiddagen kom en by ifrån W. S. W. Vände och lade till sjös emot hög brytande sjö. Fartyget arbetade hårt, under storm och hårda regnbyar, liggande under bottenrevade segel. Läns skepp, ehuru någon läcka förmärktes.

Den 24 augusti. Klockan 2 på natten. Vände undan vinden S. W. storm med svår brytande sjö. Efter att i ungefär 10 minuter ha legat för babords halsar kom en svår brottsjö, vilken slog in brädgångarna om babord, slog loss båten, samt borttog allt som kunde lösryckas. Fartyget förblev flera minuter i sjunkande tillstånd och vi väntade varje ögonblick att det skulle gå ned. Pejlade pumparna och fann 14 tum vatten efter att 12 minuter förut varit läns. Pumparna sattes genast i gång och så snart vi efter brottsjön kunde få fartyget att styra, föll vi genast av för vinden under sjön. Läckan förmärktes vara i tilltagande men hölls utan att stiga medelst ständigt pumpande. Länsade för bottenrevat märssigel. Kaptenen kallade styrman och besättning akterut för att överlägga om vad som borde företagas, då det beslut fattades att söka närmaste land vi kunde nå, för att vara i tillfölje att sätta fartyget på strand och

därmedelst om möjligt rädda liv, skepp, och gods, där med vi icke längre förmådde hålla läns. Satte kurs för Hoburg N. O. till O. Den orkan lika stormen snarare ökade och läckan likaledes, så att vi endast genom forserad pumpning kunde hålla läns. Klockan 8 på aftonen fick vi sikte av Hoburgs fyr torn rätt förut. Fortsatte samma kurs till en mil nära landet, då vi ändrade kurs öster om Gotland, för att ha något skydd. Efter klockan 8 bedarrade sig stormen något. Fortfarande sjö och regn. Klockan 11 på natten passerade fyren och så snart grunden, som ligga på östra sidan, troddes vara passerade. Styrde bidevind rätt åt land. Ankaren gjordes klara, lanternorna tillsattes för att om möjligt få hjälp ifrån land, men mörker och regntjocka gjorde sådant omöjligt. Efter klockan 9 på aftonen hade läckan så tilltagit att vattnet oaktat ständigt pumpande, småningom ökades. Tillsatte mera segel för att så fort som möjligt hinna kusten, hade en man vid lodet och resten vid pumparna.

Den 25 augusti. Klockan $\frac{1}{2}$ 2 på natten genast efter ropet 7 famnars djup, törnade fartyget på en klippa och blev stående. Pejlade pumparna och fann 4 fots vatten i rummet. Lät gå babords ankare, gigde seglen och fick efter mycket arbete båten i sjön. Då vi med fartyget ingenting vidare kunde uträtta och vattnet fortfarande ökades, gick vi i båten för att om möjligt rädda våra liv. Nästan utrustade och med båten till hälften fylld med vatten lyckades vi uppnå stranden klockan $\frac{1}{2}$ 5 på morgonen. Fartyget stod utanför Hamra.

Så snart det blev dager gick vi med hjälp ifrån land genast i befattning med bärgning av besättningens effekter och fartygets inventarier medan vattnet redan stigit upp på halva skoten i kajutan, varigenom kaptens sjökort, instrument och effekter, liksom även besättningens blivit genomvåta och förstörda, samt träffade överenskommelse om lastens uppfiskning och landning.

Att förestående berättelse är enligt och överensstämmande med sanna förhållanden, samt att den timade olyckan icke uppkommit genom fel eller försummelse av kaptenen eller av dess besättning ej heller genom förmärkta bristfälligheter på fartyget, sådant allt bekräfta vi med livlig ed.

Visby den 29 augusti 1860.

N. Rosenlund
Kapten

Carl Rosenlund
Styrman

O. Christofferson
Båtsman + Timmerman

Frihtiof Gothard Lindh
Jungman

Christoffer Mickelsen
Jungman

Sven Svendsen
Kock

Auktion.

Fredagen den 28 innevarande månad ifrån klockan 10 på förmiddagen. Medelst offentlig auktion vid mitt magasin i Hamra, vraket och ilandbärgade inventarier efter på resa ifrån Stockholm till Hull strandade och förolyckade Svenska skonerten "Norden". Förd av kapten N. Rosenlund. Betalningen skall erläggas kontant och andra vilkor bliva vid auktionen tillkännagivet.

Visby den 19 september år 1860.

L. R. Eneqvist.